

הניזקין פרק המישי גיטין

כמאי דפסק אנפשיה. מיקלי ודדורי קיטמא: **ששכנת זרע רוסתא.** מנה כנגד מנה שבעתמו התחיל העם לזנות אל צנות מוצא: **דאמר מר.** בעירובין (דף כא:) ויליף לה מולתג הרבה יגיעת צרתי המלעיג הרבה נידון ביגיעת צר וקרא צדצרי סופרים כמיז ויתר מהמה בני הוצרי צדצרי סופרים ויתר מדצרי

תורה: נכילי האומות (עובדי ע"ו). כלעס שהסכינה נגלית עליו והרשע לדבר: **עור מלכא.** מדינה שמה הר המלך: (י) **נפלו.** בני המדינה היהודים עליהם דרומתי (ט) ומחונתו: **גונדא.** גוד: הוה צהו. ציהודים: **איזדוקר.** לשמות: **עד דאסחוי.** לבני הקיל: **בליונא דגושפנקא.** מי שהיתה לו אורה בטבעתו היה מכירה רחוק מיל מן העיר למלכה הנרות: **שחליים.** מין מאכל הוא במסכת ע"ו (דף כט ע"ב): **ההוא אסרא.** הר המלך: **משקריסו.** דאמרימו ששים

רצוא עירות היו צהר המלך והוא אינו מחזיק אפילו ששים רצוא קניס: **גמדא.** דיטרייש צלע"ו כמו גמדו מסאני (פסחים דף קא:). **אין עורו מחזיק צשרו.** מההופשט הוא כוון ואין יכול לחזור ולקסותו צו: **דשמיע ליה.** מה מעשיהם אס לדיקיס אס רשעים: **צארום וארוסו.** מאותה

העיר: **שפטפט.** זולו צילרו ולא חששו אלל נמגבר עליו: **וחסר השער.** נתיקרה התצואה: **לונן ציאה.** שהוא דומה לשכבת זרע להוליא קול שצאו על אשתו: **סולד.** דיטרייש מתיישב ומגליל: **שכנס זרע דוחה מן האור.** נכנס ונצלע צבגד ואינו מגליל: **סוכניסא.** פיין: **גגנא.** חופה: **קני מלחמה.** ראשי גייסות מוקעי קין ומתאספים אליהם בני צאס: **ושמא סאמר קרובה סיסא.** ליס: **נקעס יודס.** שס מקוס: **ואחד דס.** מהרוגי צימר: **צל**

רותחת דאמר מר כל המלעיג על דברי חכמים נידון בצואה רותחת תא חזי מה בין פושעי ישראל לבניאי אומות העולם עובדי ע"ו תניא אמר רבי אלעזר בא וראה כמה גדולה כחה של בושא שהרי סייע הקב"ה את בר קמצא והחריב את ביתו ושרף את היכלו: אתרנגולא ואתרנגולתא חריב טור מלכא דהוו נהיגי כי הוו מפקי חתנא וכלתא מפקי קמייהו תרנגולא ותרנגולתא כלומר פרו ורבו כתרנגולים יומא חד הוה קא חליף גונדא דרומאי שקלינהו מינייהו נפלו עלייהו מחונתו אתו אמרו ליה לקיסר מרדו כך יהודאי אתא עלייהו הוה בהו ההוא בר דרומא דהוה קפיץ מילא וקטיל בהו שקליה קיסר לתאגיה ואתביה אארעא אמר ריבוניה דעלמא כוליה אי ניהא לך לא תמסריה לההוא גברא אלא תצא אליהם בצבאותינו דוד גמי אמר הכי דוד אתמוהי קא לבר דרומא ואמר הלא אתה אלהים זנחתנו ולא תצא אליהם בצבאותינו דוד גמי אמר הכי דוד אתמוהי קא מתמהו על לבית הכסא אתא דרקנא אתא שמויה לכרכשיה ונה נפשיה אמר הואיל ואיתרחיש לי ניסא הא זימנא אישבקניהו שבקיניהו ואזל איזדוקר ואכלו ושתו ואדליקו ושגני עד דאיתחו בליונא דגושפנקא ברחוק מילא אמר מיחדא קא חרו בי יהודאי הדר אהך עלייהו א"ר אסי תלת מאה אלפי סייפי עיילו למור מלכא וקטלו בה תלתא יומי ואתלתא לילוותא ואתא גיסא הלולי ותנני ולא הוה ידעי הני בהני צלע"ה ולא חמל את כל נאות יעקב כי אתא רבין אמר רבי יוחנן אלו ששים רבוא עיירות שהיו לו לינאי המלך בהר המלך דאמר רב יהודה אמר רב אסי ששים רבוא עיירות היו לו לינאי המלך בהר המלך וכל אחת אחת היו בה כיוצאי מצרים חוץ משלשה שהיו בהן כפלים כיוצאי מצרים אלו הן כפר ביש כפר שיחליים כפר דכריא כפר ביש דלא יהבי ביתא לאושפיזא כפר שיחליים שהיתה פרנסתן מן שיחליים כפר דכריא אמר רבי יוחנן שהיו נשותיהן יולדות זכרים תחלה ויולדות נקבה באחרונה ופוסקות אמר עולא לדידי חזי לי ההוא אתרא ואפילו שיתין ריבוותא קני לא מחזיק אמר ליה ההוא צדוקי לרבי חנינא שקורי משקריתו אמר ליה א"ר ארץ צבי כתיב בה מה צבי זה אין עורו מחזיק את בשרו אף ארץ ישראל בזמן שיושבין עליה רווחא ובזמן שאין יושבין עליה גמדא רב מגיומי בר חלקיה ורב חלקיה בר טוביה ורב הונא בר חייא הוה יתבי גבי הדדי אמרי אי איכא דשמיע ליה מילתא מכפר סכניא של מצרים לימא פתח חד מינייהו ואמר מעשה בארום וארוסתו שנשבו לבין העובדי כוכבים והשיאום זה לזה אמרה לו בבקשה ממך אל תגע בי שאין לי כתובה ממך ולא נגע בה עד יום מותו וכשמת אמרה להן סיפדו לזה שפפטט ביצור יותר מיוסף דאילו ביוסף לא הוה אלא חדא שעתא והאי כל יומא ויומא ואילו יוסף לאו בחדא מטה והאי בחדא מטה ואילו יוסף לאו אשתו והא אשתו פתח אידך ואמר מעשה ועמדו ארבעים מודיות בדינר נחסר השער מודיא אחת וברקו ומצאו אב ובנו שבאו על גערה מאורסה ביום הכפורים והביאום לבית דין וסקלום וחזר השער למקומו פתח אידך ואמר מעשה באדם אחד שנתן עיניו באשתו לגרשה והיתה כתובתה מרובה מה עשה הלך וזימן את שושביניו והאכילן והשקן שיכרן והשכיבן על מיטה אחת והביא לובן ביצה והטיל ביניהן והעמיד להן עדים ובא לבית דין היה שם זקן אחד מתלמידי שמאי הזקן ובבא בן בומא שמו אמר להן כך מקובלני משמאי הזקן לובן ביצה סולד מן האור ושכבת זרע דוחה מן האור בדרקו ומצאו כדבריו והביאורו לב"ד והלקוהו והגבוה כתובתה ממנו א"ל אביי לרב יוסף ומאחר דהוו צדיקים כולי האי מאי טעמא איענוש א"ל מישום דלא איאבול על ירושלים דכתיב ששמוח את ירושלם וגילו בה כל אהביה שישו אתה משוש בלא אשקא דריספק חריב ביתר דהוו נהיגי כי הוה מתיליד ינוקא שתלי ארזא ינוקתא שתלי תורניתא וכי הוו מינסבי קייצי להו ועבדו גננא יומא חד הוה קא חלפא ברתיא דקיסר אתבר שקא דריספק קצו ארזא ועיילו לה אתו נפול עלייהו מחונתו אתו אמרו ליה לקיסר מרדו כך יהודאי אתא עלייהו: גרע בחרי אף כל קרן ישראל א"ר זירא א"ר אבהו א"ר יוחנן אלו שמונים [אלף] קרני מלחמה שנכנסו לכרך ביתר בשעה שלכדוה והרגו בה אנשים ונשים וטף עד שהלך דמן ונפל לים הגדול שמא תאמר קרובה היתה רחוקה היתה מיל תניא רבי אלעזר הגדול אומר שני נחלים יש בבקעת ידים אחד מושך אילך ואחד מושך אילך ושיערו חכמים שני חלקים מים ואחד דם במתניתא תנא שבע שנים בצרו עובדי כוכבים את כרמיהן מרמין של ישראל בלא זבל

1. לא תדרש שלמם ושבקתם כל ימיקי לעולם: דברים כג ז
2. הלא אתה אלהים יצחקנו ולא תצא אלהים בצבאותינו.
3. בלע ארץ ולא חמל את כל נאות יעקב הריס יעקברו מבצר בת יצחיה הגיע לארץ חלל ממלכה ושריה:
4. ואנכי אמרת איך אשיתך פגנים ואמן לך ארץ חמדה נחלת צבי צבאות גוים ואמר צבי תקרא לי ומאחרי לא תשובי: יימיהו ג יט ובא בארץ חצבי ורבות יקשלו ואלה יקלטו מקדו אדם ומזאב וראשית בני עמון: דניאל יא מא וגילו בה כל אהביה שישו אתה משוש כל המתאבלים עליה: ישעיהו סו י
6. גִּדַע בְּהָרֵי אֶף כָּל קֶרֶן יִשְׂרָאֵל הַשִּׁיב אַחֲרֵי יָמֵינוּ מִפְּנֵי אוֹיֵב וּבְיַעַר בְּיַעֲקֹב כָּאֵשׁ לְהִבֵּה אֲכַלְבָּה קִבְּיוֹ: איכה ב ג

- (א) כמתי: כל ימין לעולם (בלשון הפסוק) (ב) כלומר אהבת נשים לו יותר מכל זה מבלה גופו ושמתו, (ג) כמ"א: לשי"ן (ד) בלעס, (ה) מלחמה: היינו בלעס רומת מלחמ מלחמ לא נסתר רוחן ומתנחמחו לא נסתר גם לפולס הנפ. (ו) עיובין כא: (ז) כמתי דפסוקי מכות קיב. וע"ק וע"ע ר"ה יג, ה. (ט) נב"ב קט יג, (י) מנעיל: (יא) וקסלת יג, (יב) יוסף, (יג) חיות עובדי ע"ו לתא צדצרי, (יד) ד"ה נפלו אמר ד"ה גונדא, (טו) כמתי הוא דפסוק לעלמו: מחינה. הוסף, (טז) וכן ברכות מ:.

לעוי רש"י
דיטרייש [דיטרייש].
מחונתו החבוץ. פיין.
אורן.

מוסף רש"י
שמויה לכרכשיה. הלולת שרעיה יולא צו שקורין טכניא. (ברכות טב:). אין עורו מחזיק את בשרו. שיעור טון וגומד לחסר הפסט (כתובות ק"ב). שפטפט ביצור. מפרס ונלמס כנגד ילכו כלאמרינן (ב"ב ע"ט) חן מוקן אחד שהיה שפטפט כנגדו. (רשב"ם ב"ב קט:). תורניתא. מין ארז והוא שטה כלאמר צריה (כפ. ע"ז י"ד).